

ПАМ'ЯТІ А.Л. БОЙКА

26 листопада 2020 р. на 83-му році пішов із життя видатний український вірусолог, доктор біологічних наук, професор, академік НААН Анатолій Леонідович Бойко.

Народився А.Л. Бойко 11 березня 1938 р. у м. Корнин на Житомирщині. Після закінчення школи він розпочав свою трудову діяльність у рідному місті, згодом вступив до Житомирського сільськогосподарського інституту на агрономічний факультет. У 1962 р., закінчивши інститут, працював помічником завідувача Держсортдільниці Черняхівського р-ну Житомирської обл. і вже тоді почав публікувати свої перші праці з вірусології рослин. У 1963 р. А.Л. Бойко став аспірантом Інституту мікробіології і вірусології АН УРСР. У 1967 р. успішно захистив дисертацію на тему: «Вирусный хлороз хмеля на Украине», здобувши науковий ступінь кандидата біологічних наук за спеціальністю «загальна вірусологія».

Упродовж 1963–1978 рр. Анатолій Леонідович працював в Інституті мікробіології і вірусології АН УРСР спочатку молодшим, а потім старшим науковим співробітником. У 1978 р. він очолив кафедру вірусології біологічного факультету Київського державного університету імені Т.Г. Шевченка.

У 1983 р. А.Л. Бойко успішно захистив докторську дисертацію на тему: «Биологические свойства вирусов и вирусные болезни хмеля и розы эфиромасличной» і отримав науковий ступінь доктора біологічних наук за спеціальністю «загальна вірусологія».

У 1984 р. йому було присвоєно вчене звання професора кафедри вірусології, 1991 р. — обрано членом-кореспондентом УААН, 1993 р. — академіком УААН, у 1995 р. — академіком Академії наук вищої школи України. У 2006 р. А.Л. Бойко був удостоєний звання заслуженого професора Київського національного університету імені Тараса Шевченка; у 2007 р. став почесним доктором наук Інституту агроєкології УААН.

Анатолій Леонідович Бойко зробив вагомий внесок у розвиток науки, зокрема, вперше здійснив перенесення генів рослинних вірусів у клітини пухлин деяких ссавців (*Mammalia*). Виявив явище чутливості фітовірусів та їхніх РНК до постійного магнітного поля, що розширює уявлення про їх еволюцію. Основним науковим здобутком ученого є створення новітніх біотехнологій оздоровлення від вірусів понад 500 сортів, клонів і форм рослин, які впроваджено в АПК України.

А.Л. Бойко збагатив світову біологічну науку фун-

даментальними працями, самостійно й у співавторстві опублікував понад 400 наукових робіт, серед яких 12 монографій і підручників, 27 брошур, 11 авторських свідоцтв та 4 патенти на винаходи. Він є фундактором вітчизняної наукової школи Вірусології та біотехнології рослин в Україні. А.Л. Бойко — лауреат премії ім. Д.К. Заболотного НАН України (1997).

Анатолій Леонідович — талановитий педагог, який упродовж багатьох років на високому професійному рівні викладав загальний курс вірусології та екології студентам і аспірантам. У 2004 р. А.Л. Бойко був удостоєний почесного звання заслужений діяч науки і техніки України.

А.Л. Бойко є лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки (2005). У 2010 р. Анатолій Леонідович став лауреатом премії НААН. Він нагороджений медалями «В пам'ять 1500-летия Киева», «Ветеран труда», «За трудовую доблесть», бронзовою медаллю ВДНГ СРСР, срібною і бронзовими медалями ВДНГ УРСР, почесними грамотами Президії АН УРСР, УААН, Міністерства освіти і науки України.

Світла пам'ять про Анатолія Леонідовича назавжди залишиться в серцях його студентів, аспірантів, колег і друзів.

**Президія НААН
Відділення землеробства,
меліорації та механізації
НААН
Інститут агроєкології
і природокористування
НААН**